

מסורת הש"ס

(א) ציל ליעבא וכו' לקמן
 ה: וכן גרס לקמן
 (ב) לעיל (ב) [בחסם סח.]
 [בסורות לג.]
 (ג) [בחסם סח:] ו"י ועיין
 [סו' סתדרין ע"ד ד"ה ע"י
 (ד) וימא עה: לקמן
 (ה) [ע"י ר"ש] בפי
 (ו) [הסו' חזנות חזר צוירין
 חזנות ש"ס זוי בזה
 (ז) יסחור וכן סלכות
 (ח) חזנות חזנות
 (ט) יסחור ע"כ:] (א) לעיל י
 (י) [בחסם סח:] ר"ה
 (יא) עיין חזר לקמן ד.
 (יב) יסחור
 (יג) [בחסם סח:] ע"כ
 (יד) [לקמן ע"כ:] ר"ה
 (טו) [בחסם סח:] [חזון י
 (טז) [לקמן ע"כ:] ציל
 (יז) [בחסם סח:] י
 (יח) עיין חזר.

תורה אור השלם

- אך כאשר יאכל את
עצבי ואת האיל בן
ואכלנו הטמא והטהור
יחדו יאכלנו:
דברים יב כב
כי ירחק ממך המקום
שבו יבחר שם אליהך
שמו שמו שם וזבתך
ובבקר ומוצאך אשר
תן לך כאשר צויתך
אכלת בשעריך בכל
יום נפשך:

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה מה למדנו
בנו הכי ה"ל לכתוב:
(ב) תוס' ד"ה תיהני וכו'
מטהרת כמו צהמה:

לַעֲזֹי רַעֲשׁ"י

ייני"א. עֶשׂ.
דק"א. עור אדום.

מוסף רש"י

מאי לאו בצעוק. קאי שהרדמו ראו
אמר שקורין מיני'א דכרכמי'ב כבדא א'
הכסוי ואי אין שמיטה לעוף נותרו
לנלא. כצע עור אדום שקורין פרק
נבילה דמי מליקה אלא צלפונר:
נתי לאו [דרי תנן] שדרה ומפרק.
בלא רוב זשר כדאמרינן בפ"ק (לעיל
דף כה.) הויא טרפה משום דסדן
לאו מליקה הוא: **סיהני לה סבין.**
שחותן סימנין לאחר שנטרפה:
לטהרה מידי נבילה. דהא טרפה
ששטתה אינה מטמאה'ט ועוד'ט יחירתו
זו היא שמיטתו ולא שחיתת מה העורף
בין שחיתו מחלד ובין שחיתו דורס
כדאמרינן בפ"ק (שם דף כ:) מ"מ לא
גרעה מנחירה וטרפה מיהא הויא
דמודה דרי יתכן שיש טריפה לעוף
כדמין (לקמן דף נ.) אלו טרפות בצעוק
ואין כשר בו אלא נחירה שהיא
צמימין דכרכמי'ט ושפך [ויקרא י] או עיקור
בלא הריגה ושלמ'א: **הוא דאמר.**
דרי יתכן בן פנחס לאמר כי האי
תנא'ט עוף אין לו שמיטה וכו': **דברי.**
גדול דדורו: **אך כאשר יאכלו וגו'.**
בפסולי המוקדשין שפדו צמיתן קאי:
מה למדנו מזבי ואיל. הכי (א) לכתוב
אך הטמא והטהור יחדו יאכלנו:
מה פסולי המוקדשין שחטת. דלעיל
מההוא קרא תכתיב וצחנת מצדקן (א)
בספרי' גרסינן מוק'ש זבי ואיל לזהמה
מה צהמה שחטתה כו' ולא מוקי'
להאי קרא דכי ירחיב בפסולי'
המוקדשין אלא בצשר תאוו של חולין:
מאן תנא. דלעיל דקמין [ב:] נותרו או
עוקר דפליג עליה שדנ' אלעזר
הקפר: **כאשר צוסינ'.** למד שחטתה
לו תאוו שחטתה על פה דיעין יצוהו
בכתב: **רוב אחד כו'.** לאו מקרא
ליף אלא כלומר על הלכות שחטתה
נכטוה: **וושט.** מיוחד שצסימנים
הוא שחיתו בזהמה תלוי בו דהא
בנקב צמשהו מיטרפא ואילו קנה עד
דמיפסק רובא: **שחט את הוושט.**
צעוק: **ואילו שחט גרגרה** לא
קפני. דנימא שחט גרגרת אחא"כ
נשטו הוושט כשרה אלמא לא
מיתכשרא בקנה לחודה: **משום**
גרגרה עזיבא לאשסמוטי. להכי
נקט שחטתה צוושט והשמיטה בגרגרת:
שני תנאי סימנין. פסול דכמו דלא
עזיב מידי דמי דזיל הכא ליכא
שעורא חזיל הכא ליכא שיעורא:
צעוק. שזולתו כולו כחשד וצריך
שיצא דמו שחטתה יפה: **עד**
שישחוט כו'. ות"ק לא פליג אלא
אוורידין: **משום דושט סמוך לוורידין.**
נקט ליה ומיחו הוא הדין לקנה. הוושט
הוי בין קנה למפרקת סמוך לוורידין:
ושאה כו' כשרה. משום דחזי'
גרגרת לאו תתחלת שחטתה היא
שאפילו נקרט חזיו לא מיטרפא בזה:
לא בזהמה. כלומר הא אפילו

בצמחה קאמער דאס גמרה נאך הארגר
כשלימה דמיא והאיכא רוב קמן : גמרו לו
(על כה). דלי חתך רוב רוחב הצער עס
צפיק (ס) חותך צמחה. קמי מית
חמית צמחה שפירקת ואלי ליה חמית
או יתך הוושט. ומשום ספק דרוסה

כך לתולעת הגדלה בצגדי
עש וקאמר נוחרו ויפטר מן
י כסוי שזו היא שחיטתו:
מלק. עוף קדשים צסכין

מאי לא בעוף דקא בעי ליה לדמיה⁶ ליניא:
לא בחיה דקא בעי ליה לדמיה ללכא:
ת"ש⁷ מלך בסכין מטמא בגדים אבית
הבליעה ואי אמרת אין שחיטה לעוף מן
התורה נמי דכי תבר ליה שדרה ומפרקת
הויא לה טרפה תהני לה סכין לטהרה מידי
גבלה הוא דאמר כי האי תנא⁸ דתניא
ר"א⁹ הקפר ברבי אומר מה ת"ל¹⁰ איך כאשר
יאכל את הצבי וגו' וכי מה למדנו מצבי ואיל
ממעתה¹¹ הרי זה בא ללמד ונמצא למד מקיש
צבי ואיל לפסולי המוקדשין מה פסולי
המוקדשין בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה
ועוף אין לו שחיטה מדברי תורה אלא מדברי
סופרים מאן תנא דפליג עליה דרבי אלעזר
הקפר רבי היא¹² דתניא רבי אומר¹³ וזבחת
כאשר צויתך¹⁴ מלמד¹⁵ שנצטוו משה על
הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל
רוב שנים בבהמה: אחד בעוף: איתמר ר"נ
אמר¹⁶ בא וושט או קנה רב אדא בר אהבה
אמר וושט ולא קנה ר"נ אמר או וושט או קנה
אחד קתני אחד כל דהו רב אדא בר אהבה
אמר וושט ולא קנה מאי אחד מיוחד (סימן)
שחט חציין גרגרת פגימה דחטאת העוף)
מיתבי¹⁷ שחט את הוושט ואחר כך נשמטה
הגרגרת כשרה נשמטה הגרגרת ואח"כ שחט
את הוושט פסולה שחט את הוושט ונמצאת
גרגרת שמוטה ואינו יודע אם קודם שחיטה
נשמטה אם לאחר שחיטה נשמטה זה היה
מעשה ואמרו¹⁸ כל ספק בשחיטה פסולה ואילו
שחיטה בגרגרת לא קתני משום גרגרת
עבידא לאישתמומי ת"ש¹⁹ שחט²⁰ דשני
חצאי סימנין בעוף פסולה ואין צריך לומר
בבהמה ר' יהודה אומר בעוף עד שישחוט את
הושט ואת הורדין משום דושט סמוך
לורדין ת"ש²¹ שחט²² חצי גרגרת ושהיה כדי
שחיטה אחרת וגמר שחיטתו כשרה מאי לאו
בעוף ומאי גמרה גמרה לגרגרת לא בבהמה
ומאי גמרה גמרה לשחיטה כולה ת"ש²³
הרי שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל
שהוא וגמרו שחיטתו כשרה מאי לאו בעוף
ומאי גמרו גמרו לקנה לא בבהמה ומאי גמרו
גמרו לוושט ת"ש²⁴ כיצד מולקין חטאת העוף
חותך שדרה ומפרקת בלא רוב בשר
עד שמגיע לוושט או לקנה הגיע לוושט
או לקנה חותך סימן אחד ורוב בשר
עמו ובעולה שנים או רוב שנים

תִּיִּחְנִי יָהּ סִכִּין לַמַּהֲרָה מִיָּד נִבְלָה. הָךְ פִּירְכָה לִיתָא לִר' יוֹסֵפִי
לְאֹמַר צוֹנְחִים פֶּרֶק חֲטָאֵת הָעוֹף (דף סט:) גְּזִי מֶלֶךְ
וּמִנְחָלָת טֶרֶפָה דְּלִין מְלִיקָה מַטְהֵרָה מִיָּד נִבְלָה דְּדוּקָא ב' שְׁחִיטָה
מַטְהֵרָה (א) צִבְהֵמָה אֲלָא לְרִבִּי מֵאִיר פֶּרִיךְ דְּקָאֻמַּר הָחֵם נִמִּי דְּמְלִיקָה
מַטְהֵרָה: **רָבִי הָיָא דִּתְנִיא ב'ו'.** הָא
מִנִּי לַיִּמְרָם צִר קֶפְרָה הִיא אֲלָא
דִּיחָא לֵיהּ לְאֹקוּמִי מַשְׁנִיֹּת דְּלַעֲלִי
כְּרִי: (ב) הָקֵשָׁה דְּרִבִּי אֶפְרַיִם דִּהֲכָא
ס"ל לְרִבִּי דִּישׁ שְׁחִיטָה לְעוֹף מִן הָמֹרָה
וּצְפָרָק מִי שְׁאֻמַּר הֲרִינִי נִזִּיר וְשִׁמְעַ
חֲזִירוּ וְאֹמַר וְאִנִּי (נִזִּיר טע'): קָאֻמַּר
גְּזִי פְּלוּגָתָא דְּרִבִּי וּרְבִין דְּכִיע' כְּדִי
לְחַנּוּ צִמְזוֹת וְאִ"כ לְרִבִּי הָא קָא
אֲכִיל כְּהֵן מְלִיקָה דִּה"נ פֶּרִיךְ ה' לַעֲלִי
מִינִיָּה לְמִ"ד כְּדִי לְחַנּוּ צִמְזוֹת קָאֲכִיל
כְּהֵן מְלִיקָה וּמַשְׁנִי קֶסֶד ר' לִישׁ שְׁחִיטָה
לְעוֹף מִן הָמֹרָה וְלְרִבִּי צִבְהֵמָה לְשׁוּי
הֵי אִם כֵּן מִקְשִׁי וְאֶפְרַיִם יִחְזוֹר
סִימָנִין וְיוֹלִךְ וְיִצֵּא נִבְלָה הִיא לְרִבִּי
דְּצִעִי שְׁחִיטָה צִמְזוֹת צִפ"ק (לַעֲלִי טו.)

מיוקא חת המכילת ועוד ד"ד מ"ד מחוץ
קסבר מוליך ומציא במליקה פסול
דבעינן אחר לא מיתוקמא מתניתין
דפ"ק (שם יט) ונמצא כשר בשמיטה
וא"כ ה"ל דרום ו"ל דהסא צמיר
דיחויא בעלמא הוא דמההיא ליכא
למידק דתהוי פלוגתא דתנאי אי הלכה
הוא צמיר או כדי לחנוכו אבל מ"מ
אמת הוא דרבי סבר דהלכה הוא
צמיר כיון דסבר דיש שמיטה לעוף
מן המורה א"נ קסבר כדי לחנוכו
ומציא חטאת העוף ואינו נאכל מדי
דקיה אחטאת העוף הבהא על הספק:
וע"ר רוב אחד בעוף וע"ר רוב שנים
בבהמה. י"מ דדרש בגימטריא
דכאשר אל"ף אחד בעוף ש"ן שנים
צבהמה רי"ש רובו של אחד צמורה
רוב אחד בעוף ורוב שנים צבהמה
א ראשי תיבות למפרע של כל אשר הכי
רובו של אחד צמורה: **אחא** הכי
ממסמס קועיה דמא. פירש בקונטרס
וארץ דזיקה צסימנים שמא נפקס
הקנה או ניקצ הוושט ומשום ספק
דרוסה לא בעי דזיקה דתלין כללנא
או בקנה דלמחר צאלו טריפה (לקמן נג).

ספק כללנא ספק שונרא אימור כללנא
וא"מ למאי נפקא מינה ו אי תלין
כללנא או בקניה כיון דאפילו קניה בעי
דזיקה וי"ל דנפקא מינה דאי הוה
תלין צשונרא הוה צריך דזיקה כנגד
כל החלל אע"ג דליכא ריעותא אלנא
כנגד הסימנין אי"נ לענין ספק דרוסה
אפי' לא האדימו הסימנין אלנא משהו
טריפה דלמחר לקמן (דף נד). דגרגרת
דרוסתא צמשה דזיהרנא מיתקנא קליא
ורבינא מפרש דהכלל צשמנתל הוה ו

מסוס

ר אהבה תיובתא מאי הוי עלה מאי הוי עלה
התם דאיכא שדרה ומפרקת מאי ת"ש דההוא בר
ותא כי ממסמס קועיה דמא אמר רבא היכי נעביד
נשחטיה

[illegible][illegible]

יב א מיי' פ"א מהל'
שחיטה הל"ד טוש"ע
יו"ד ח"א א' :

[illegible]

שיטה מקובצת

אלעוּר **ו** תִּנְתָּנִי ר' אֶלְעֹזֶר
הַקֶּפֶר כִּבְרוּ אֹמֶר. וְכִּי
עָלִי חוֹס' כִּבְרוּ וְנִי
לֹב עֵיב: **ב** דֹּאמֶר כִּי
הָיָא אֲנָה קֹדֶנְתִּי עוֹף אֵין
דְּרֹקָא **ו** שְׁטִישָׁא: **ג**
שְׁחִישִׁית כִּהֲמָה מִשְׁתַּרְהָה
מִיֵּדִי וְנִבְלָה אֵלָּא לִרְמָ:
ד הֲלֵיכִי נִמִּי פִירִךְ חֲדָם
וְנִבְלָה מִיֵּדִי לְוֹלֵדִי כִּי
לִתְנֹכִי: **ה** וְרֹאשׁ אֲחִיתִּי
לְמִפְרֵעַ שֶׁל כֹּאשֶׁר הָיָה:
ו וְאִיתִּי לֵאמֹר יֵיבִי כִּמְאִי
וְתִלְתִּיל כִּלְבָּאֵב וְקִינִי כִּי
רִדְפִי: קִינִי וְכֹלְבָּא בְּעִי
בְּרִיקָה: **ז** וְהִכָּא שְׂמִיטִין
הָיָא בְּרִיקָה מִשּׁוּם סֶפֶק
דְּרוּסוֹ:

רבינו גרשום

[illegible]

(א) נראה ד"ל תצר ליה וכו' תיהי ליה סכין וכו' כלומר שזו שחיתתו: הוא לאמר וכו'.

ורגרת, הוא הדין דלפילו חפכא נמי,
(שם). חותך שדרה. חוט השדרה.
(כ:) נשברה מפרקת ורוב צמר עמה
מתה ולא מהניא צה מליקה וסימנין
יל, גבי שמיעת הקול ביוקרא, הילכך
הסימן (שם). שנים או רוב שנים.
צה בקראי (תבחים סה:).